

De Bliksemvraagbaak: Huisinstallaties tijdens onweer

Aardlekschakelaars

In principe dient een aardlekschakelaar uit te schakelen als in de elektriciteitsvoorziening aardfouten* optreden. Aardfouten worden onder meer veroorzaakt door kortsluiting in apparaten. Door het tijdig uitschakelen van aardlekschakelaars zijn al veel (dodelijke) ongelukken voorkomen.

Het gebruik van aardlekschakelaars is dus een goede zaak. Het nadeel van de meeste aardlekschakelaars is dat deze ook aardfouten waarnemen in het elektriciteitsnet die een gevolg kunnen zijn van blikseminslagen elders. Een blikseminslag op vele honderden meters afstand van uw woning bijvoorbeeld.

Daarnaast is het een gegeven dat wanneer een aardlekschakelaar door een aardfout is uitgeschakeld, lees: dus door bliksem elders, deze fout niet automatisch wordt hersteld als de stroomvoorziening weer normaal is. U dient te allen tijde dus zelf de resetknop te bedienen. De gevolgen laten zich raden wanneer u dat door afwezigheid niet kunt. Denk maar eens aan de diepvries. Of aan de cv-pomp waardoor de verwarming niet meer werkt en de waterleiding bevroest! Denk ook aan die talloze 'kleine' zaken zoals het pompje en het verwarmingselement van het aquarium, de verwarming van de volière en dergelijke. Ook kan stroomonderbreking vervelende gevolgen hebben doordat een automatisch geschakelde buitenverlichting niet meer werkt, een alarminstallatie niet functioneert of loos alarm geeft. Er zijn ook mensen die aardlekschakelaars als een overspanningsbeveiliging beschouwen. De zaak ligt echter anders. Een aardlekschakelaar biedt onder geen enkel beding bescherming tegen overspanning en het onnodig uitschakelen geeft veel ongemak.

Fabrikanten van aardlekschakelaars hebben deze problemen natuurlijk onderkend. Er zijn u speciale aardlekschakelaars op de markt die minder gevoelig zijn voor die bliksemstroompulsen en die een tijdvertraging hebben.

Deze 'selectieve' aardlekschakelaars kunt u herkennen aan de letter S die staat aangegeven in een kadertje (vierkantje). Uw elektro-installeateur en een specialistisch bliksembeveiligingsbedrijf kunnen deze aardlekschakelaars leveren en installeren. In bepaalde situaties is overleg met het stroomleverend bedrijf noodzakelijk. De schakelaars zijn zowel in bestaande als in nieuwbouw situaties te gebruiken. Wilt u de kans op schade ten gevolge van bliksem tot een minimum beperken dan dient potentiaalvereffening* te worden toegepast en in de binnenkomende voeding overspanningsafleiders* te worden gemonteerd. Deze investeringen betalen zich over het algemeen snel terug.

Alarminstallatie

Elektronische systemen, alarminstallaties bijvoorbeeld, zijn uiterst gevoelig voor bliksem. Onweer gaat doorgaans gepaard met spanningspieken. Beschadigingen maar ook storingen in de vorm van 'loos alarm' zijn vaak het gevolg. Frequent loos alarm leidt er toe dat mensen bij écht alarm vertraagd reageren. Iets wat te allen tijde moet worden voorkomen.

Het aanleggen van afgeschermd kabels van de centrale naar de meldingspunten maakt een installatie minder bliksemgevoelig. Daarnaast is het zinvol de elektrische installatie en de alarmcentrale van overspanningsafleiders te voorzien.

Bliksem als afstandsbediening

Veel apparatuur wordt tegenwoordig met een afstandsbediening geactiveerd. Denk maar aan tv, video en audio, garagedeuren, toegangspoorten en alarmsystemen.

Slaat de bliksem in de buurt in of vindt er een wolkwolk ontlading plaats dan kan een inductiespanning opgewekt worden die eenzelfde karakteristiek heeft als de zendfrequentie van de afstandsbediening. Dat is op zijn minst lastig om nog maar niet te spreken van de eventuele schade. Het bij naderend onweer tijdig uitzetten en loskoppelen van die apparatuur werkt preventief. In die gevallen waarin dat niet mogelijk is, kan het aanbrengen van adequate beveiligingsmaatregelen een oplossing bieden.

** Zie themablad 'Bliksem ABC'*

*De Bliksemvraagbaak is een activiteit van Jules Goossens Bliksembeveiliging B.V.
Overname van teksten is niet toegestaan. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.*